

5. Twierdzenie Hille-Yosidy

Niech X będzie przestrzenią Banacha.

- 1. Twierdzenie.** Niech $U : D \rightarrow X$ będzie gęsto określonym domkniętym operatorem liniowym. Jeśli $(0, \infty) \subset \rho(U)$ i dla każdego $\alpha > 0$

$$\|(\alpha I - U)^{-1}\| \leq \frac{1}{\alpha},$$

to istnieje dokładnie jedna mocno ciągła półgrupa kontrakcji, której generatorem infinitezmalnym jest U .

- 2. Dowód:** Definiujemy operatory $J_\alpha = \alpha(\alpha I - U)^{-1}$. Dla każdego $x \in X$

$$(0.1) \quad J_\alpha x \rightarrow x, \quad \text{gdy } \alpha \rightarrow \infty.$$

Z założenia $\|J_\alpha\| \leq 1$, więc wystarczy wykazać zbieżność dla $x \in D$. Dla takich x mamy

$$J_\alpha x - x = \alpha^{-1} J_\alpha U x,$$

skąd już wynika (0.1). Widzimy też, że operatory $U_\alpha = J_\alpha U$ (zwane *przybliżeniami Yosidy*) są ograniczone i

$$\|e^{tU_\alpha}\| = \|e^{-t\alpha} e^{\alpha J_\alpha}\| \leq e^{-t\alpha} e^{t\alpha \|J_\alpha\|} \leq 1,$$

więc dla każdego $\alpha > 0$ mamy mocno ciągłą w normie półgrupę kontrakcji e^{tU_α} .

- 3.** W drugim kroku pokażemy, że wzór

$$T_t x = \lim_{\alpha \rightarrow \infty} e^{tU_\alpha} x$$

definiuje mocno ciągłą półgrupę kontrakcji. Rzeczywiście, dla dowolnych $\alpha, \beta > 0$ i $x \in D$ mamy

$$e^{tU_\alpha} x - e^{tU_\beta} x = \int_0^t \frac{d}{ds} e^{(t-s)U_\alpha} e^{sU_\beta} x ds = \int_0^t e^{(t-s)U_\alpha} e^{sU_\beta} x (U_\beta x - U_\alpha x) ds,$$

a więc

$$\|e^{tU_\alpha} x - e^{tU_\beta} x\| \leq t \|U_\beta x - U_\alpha x\|, \quad x \in D,$$

skąd łatwo wynika nasza teza.

- 4.** Teraz zajmijmy się generatorem $U_0 : D_0 \rightarrow X$ półgrupy T_t . Chcemy wykazać, że $U = U_0$. Jeśli $x \in D$, to ze wzoru

$$e^{tU_\alpha} x - x = \int_0^t e^{sU_\alpha} U_\alpha x ds$$

otrzymujemy przez przejście graniczne

$$T_t x - x = \int_0^t T_s U x ds,$$

skąd wynika, że $x \in D_0$ i $U_0 x = U x$. Zatem $U \subset U_0$. Równość obu operatorów wynika z faktu, że oba mają $\alpha = 1$ w swoich rezolwentach.

Jednoznaczności półgrupy T_t dowodzimy tak, jak w przypadku półgrup ciągłych w normie.